affaron Nivedita Pratishthan, Son

स्थापना: १९७९

Soc. Reg. MAH / 217 / Pune / 79 Trust No. F-1313

Regd. Office: Gaikwad Nagar, Dighi, Pune 411 015. (a): 020-20271589

Contact: • Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. (a): 020-24459734

• 874 Sadashiv Peth, Pune 411 030.

: punebnp1979@gmail.com : www.niveditapune.org.in : 8275765734

Scholarshire Science Centre Abhyasika

Computer Training

Karate Training

Cultural Programs

Adolescent Project

Elocution Competition

Hostel for working women and girl students

वार्षिक अहवाल Annual Report 2017 - 2018 Health related activities

Speech Correction Centre

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे - उपक्रम २०१७-२०१८

दिघी अभ्यासिका - टि.म.वि. गणित परीक्षा

भूकुम येथील अभ्यासिका

किशोरवयीन विद्यार्थ्यांसाठी नाट्यशिबीर

किशोरवयीन विद्यार्थ्यांची विश्रांतवाडी पोलीस स्टेशनला क्षेत्रभेट

करिअर मार्गदर्शन

दिघी येथे अंध महिला व मुलींसाठी वसतिगृह

कर्ण-बधिर विद्यार्थ्यांवर शब्द संस्कार

पदम्भूषण डॉ.असिमा चॅटर्जी स्मरणार्थ राष्ट्रीय सन्मान पुरस्कार स्वीकारताना – संस्थेच्या अध्यक्षा सुलभा देऊस्कर व सुनिता वैद्य

संस्थेच्या संस्थापिका श्रीमती लीलाताई शिंत्रे यांच्या स्मरणार्थ स्मरणिकेचे प्रकाशन हस्ते – माजी सनदी अधिकारी लीना मेहेंदळे, मा. उपस्थित-लीलाताईंचे पुत्र संतोष शिंत्रे व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ.अरविंद शाळीग्राम

सरस्वती समाजसेवा पुरस्कार स्वीकारताना – अभिनव फार्मस् क्लब च्या पुजा बोडके हस्ते – सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलसचिव डॉ.अरविंद शाळीग्राम सन्माननीय उपस्थिती – माजी सनदी अधिकारी लीना मेहेंदळे

अध्यक्षांचे मनोगत ...

सस्नेह नमस्कार

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे च्या २०१७ – १८ च्या कार्याचा अहवाल व ताळेबंद सादर करताना मला आनंद होत आहे. संस्थेच्या स्थापनेचे २०१८ हे ४० वे वर्ष. या काळात स्थापनेपासून ते आजवरचा टप्पा गाठतानाच्या प्रत्येक घटनांची, महत्त्वाच्या बदलांची मी साक्षीदार आहे याचे समाधान आहे. या यशस्वी वाटचालीत निस्पृहपणे सातत्याने काम करणारे आमचे कार्यकारी मंडळ, तळमळीच्या कार्यकर्त्या व स्वयंसेवक, मोलाचा सल्ला देणारे तसेच, आमच्या बरोबरीने काम करणारे आमचे सल्लागार मंडळ, आपुलकीने काम करणारा आमचा स्टाफ या सर्वांचा मोलाचा सहभाग आहे. सतत नवीन शिकण्याचा ध्यास असणारे हे सर्वजण संस्थेच्या या पुढील वाटचालीत अशीच भरीव कामगिरी करतील असा विश्वास वाटतो.

संस्थापक लीलाताई शिंत्रे यांच्या प्रथम स्मृतीदिना निमित्त त्यांच्या विविध आठवणींना उजाळा देणारी स्मरणिका संस्थेने प्रकाशित केली. यासाठी लीलाताईंच्या असंख्य मैत्रिणी नातेवाईक स्नेही तसेच, संस्थेच्या त्यांच्या सहकारी यांनी लेखी आठवणी पाठवल्या त्यामुळे स्मरणिकेला छोटेखानी पुस्तकाचे स्वरूप आले. सुबक झालेल्या या स्मरणिकेसाठी कार्यकारी मंडळाने खूप मेहनत घेतली.

या वर्षी संस्थेला 'थोर वैज्ञानिक डॉ. असीमा चटर्जी जन्मशताब्दी राष्ट्रीय सन्मान' पुरस्कार मिळाला. संस्थेच्या वतीने तो स्वीकारण्याची संधी मला मिळाली. शिक्षण क्षेत्रात उत्तम दर्जाचे काम संस्थेकडून होते आहे याची पावतीच या पुरस्काराने मिळाली आहे. भिगनी निवेदिता यांच्या शतकोत्तर सुवर्ण महोत्सवी वर्षात कलकत्ता येथील त्यांच्या निवासस्थानाला व शाळेला भेट देण्याचा योग आला.

अभ्यासिका व किशोरवयीन प्रकल्प यांच्या पालकांसाठी एक अनोखी अशी 'सुजाण पालकत्व' स्पर्धा योजली होती. सुमारे ६ ते ८ महिने चाललेली ही स्पर्धा व्याख्याने, चर्चा, खेळ, सादरीकरण इ. विविध उपक्रमामुळे खूपच उपयुक्त ठरली. योजकांचे कौतुक करावे तेवढे थोडेच आहे.

विज्ञान केंद्राचे काम या वर्षी खूपच प्रभावी झाले. मराठी विज्ञान परिषद व इंडियन इंस्टिट्यूट ऑफ सायन्स एज्युकेशन ॲंड रिसर्च (IISER) यांच्या संयुक्त विद्यमाने राज्यस्तरीय गणित व विज्ञान शिक्षक परिषद आयोजित केली होती. त्यात 'विद्यार्थ्यांच्या मूल्यमापनाच्या नाविन्यपूर्ण पध्दती' या संकल्पनेवर आपल्या संस्थेतर्फे तीन शोधनिबंध सादर करण्यात आले. हा एक उच्चांक होता. त्यात किशोरी बेलसरे व नेहा आपटे यांच्या शोधनिबंधाला उत्कृष्ट सादरीकरणाचे पारितोषिक मिळाले. त्यांचे अभिनंदन या शोधनिबंधासाठी म.न.पा. च्या खिलारे हायस्कूलच्या विद्यार्थी व शिक्षकांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

किशोरवयीन प्रकल्पात यंदा 'समुपदेशन' व्यक्तीगत व गटवार, वैशिष्टपूर्ण व आपल्या ध्येयांना पूरक ठरले. अभ्यासिकेतील मुलांनी गणित व इंग्रजी विषयांच्या टि.म.वि.च्या परीक्षेत यश मिळवले. यंदा कराटेचा वर्ग भोसरी शाळेतही घेण्यात आला. या वर्गाचा मुलाना खूप फायदा झाला असे शिक्षकांनी आवर्जुन कळवले.

शिष्यवृत्ती प्रकल्पाला यंदा 'रमा पुरुषोत्तम फौंडेशन' व 'डॉ.एन.व्ही रत्नाळीकर' यांनी भरीव देणगी दिली. तसेच Give India व Give Us यांच्या मार्फत अनेक देशातील व परदेशातील अनेक दानशूर व्यक्तींनी उपक्रमास हातभार लावला. त्यामुळे अधिक विद्यार्थिनींपर्यंत मदतीचा हात पोहोचू शकला. इतर दानशूर व्यक्तीही दरवर्षी नेमाने संस्थेला देणगी देत असतात त्यामुळे काही उपक्रम सातत्याने राबवण्यास मदत होते. अंध मुलींना आपले वसतिगृह म्हणजे दुसरे घरच झाले आहे. बऱ्याच जणींना Give च्या शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळत असल्याने आर्थिक ताण कमी होण्यास मदत होतेय. महिलांसाठीच्या कौशल्य प्रशिक्षण योजनेत यंदा 'सोशल मीडियाचा सकारात्मक वापर' हया कार्यशाळेत दिघी – पुण्यातील महिला व आमच्या कर्मचारी, कार्यकारी मंडळाचे सदस्य यांनी सक्रीय भाग घेतला.

४० वर्षे समाजसेवेचे काम करणाऱ्या भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे ला समाज विषयक समस्यांची प्रगल्भता आली आहे व इथून पुढे कामाची व्याप्ती वाढणार आहे. त्यात विविधता असणार आहे याची जाणीव आहे. त्यासाठी सक्षम कार्यकर्ते कार्यकुशल स्टाफ यांच्या जोडीला निधीच्या पाठबळाची जरूरी आहे. आजवरच्या अनुभवावरून समाजिहतैषी लोकांकडून ती नक्कीच प्री होईल अशी आशा आहे.

- सुलभा देऊस्कर

वार्षिक सर्वसाधारण सभा

संस्थेची २०१६-१७ ची वार्षिक सर्वसाधारण सभा दि.२८ जून २०१७ रोजी घेण्यात आली. त्यात सभेचे इतिवृत्त वाचून संमत करण्यात आले. २०१६-१७ चा वार्षिक अहवाल व ताळेबंद वाचून संमत करण्यात आला. २०१७-१८ चे अंदाजपत्रक सर्वानुमते संमत करण्यात आले. या वर्षी कार्यकारी मंडळात कोणताही बदल झालेला नाही. २०१६-१७ चेच मंडळ कायम करण्यात आले.

सल्लागार मंडळाची सभा २३ नोव्हेंबर २०१७ रोजी घेण्यात आली.या सभेमध्ये संस्थेसाठी निधी संकलनाच्या विविध पर्यायांचा विचार केला. संस्थेच्या महिला सबलीकरणासाठी कौशल्य विकसन उपक्रम, अभ्यासिका, विज्ञानकेंद्र, किशोरवयीन प्रकल्प, शिष्यवृत्ती निधी, वाचा सुधार केंद्र इत्यादींचा आढावा घेण्यात आला.

संस्थापक - कै. लीलाताई शित्रे Managing Committee - 2017-2018

No	Name	Address	Post	Profession
1	Dr. Sulabha Deuskar	39/28, Samadhan Apt., Prabhat Road, Erandwane, Pune 411 004.	President	Retired Professor
2	Smt.Rujuta Pitale	3/9/129 Ideal Colony, Salony Apartments, Pune 411029.	Vice Pres.	Retired Special Teacher
3	Smt.Vandana Kelkar	12B, Sri Ganesh Apt. 37, Gujarat Colony, Kothrud, Pune 411 029.	Secretary	Social Worker
4	Smt. Pranoti Garge	4/8, Shri Krupa, Sahakari Wasahat, Erandwane, Karve Road, Pune 411 004.	Jt.Secretary	Social Worker
5	Smt. Madhuvanti Kelkar	Monalisa Apt., State Bank Colony, Karve Nagar, Pune 411 052.	Treasurer	IT Professional
6	Smt. Pratima Joshi	2036, Sadashiv Peth, Tilak Road, Pune 411 030.	Member	Entrepreneur & Social Worker
7	Smt.Nilima Karkhanis	27/273 Vitthal Rakhumai Society, Sinhgadh rd, Hingne khurd,Pune 411052	Member	Trained Social Worker
8	Smt.Vasundhara Kelkar	508, Gopal Vihar, Kothrud, Nr. Mayur Colony, Pune 411 029	Member	Retired Teacher & Counselor
9	Smt.Manjiri Satpute	Uttara Housing Society,6th lane Prabhat Road,Pune 411004.	Member	Social Worker
10	Smt. Lalita Marathe	6, Suraj Vill, Off Ghole Road, Shivajai Nagar, Pune 411 005.	Member	Retired Professor & Nutritionist
11	Smt. Bharati Khurjekar	Bells Heaven, Ghalsasi Path, Prabhat Road, Pune 411 004.	Member	Social Worker
12	Smt. Kavita Maske	632, Dattawadi, Pune 41103.	Staff Representative	Office & Sc.Centre Assistant at BNP

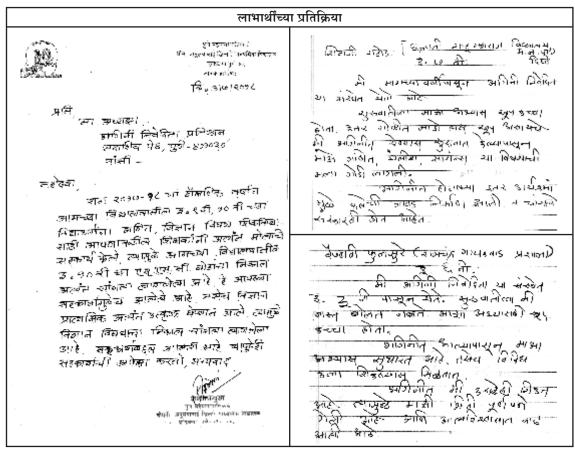

अभ्यासिका

दिघी येथील अभ्यासिकेतील विद्यार्थी केशव फुलसुरे स्वतः केलेली कविता खणखणीत आवाजात वर्गात वाचून दाखवित होता आणि सगळी मुले तल्लीन होऊन ऐकत होती. हे दृष्य म्हणजे २००२ पासून संस्थेत राबविण्यात येणाऱ्या अभ्यासिका उपक्रमाचे फलीत. इ.१ली ते ८वी च्या विद्यार्थ्यांना हसत खेळत शिक्षण, वाचन व लेखनाची गोडी निर्माण करणे, व्यक्तिमत्त्व विकास हाच या अभ्यासिकेचा उद्देश. पुणे व पिंपरी चिंचवड परिसरातील अनाथ मुले, पारधी समाज, भटक्या जमाती, वंचित घटकातील मुले, निम्न आर्थिक स्तरातील विद्यार्थी ह्या उपक्रमाचा लाभ घेत आहेत. मुलांमधील कलागुणांचा विकास, नृत्य, नाटक, चित्रकला, हस्तकला इ. माध्यमातून केला जातो. तसेच मुलांना पौष्टिक आहारही देण्यात येतो.

टि.म.वि.तर्फे घेण्यात येणाऱ्या इंग्रजी व गणित ह्या विषयांच्या परीक्षेची तयारी संस्थेतील अनुभवी शिक्षिकांनी शाळेत जाऊन करून घेतली त्यामुळे महत्त्वाच्या विषयांमध्ये मुलांमध्ये खूप सुधारणा झाली. निकाल चांगला लागला.

सध्याच्या तांत्रिक युगात अभ्यासिकेच्या सर्व मुलांना टॅब वापरायला शिकवून संस्थेने त्यांना जगाबरोबर रहायला शिकविले.

उन्हाळी व दिवाळी सुटट्रीमध्ये गंमत शिबीरे आयोजित करण्यात आली. यामध्ये कलाकुसर, खेळ, व्यायाम इ. गोष्टी शिकविण्यात आल्या. बक्षिसे व पौष्टिक आहार देण्यात आला.

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे 🌘

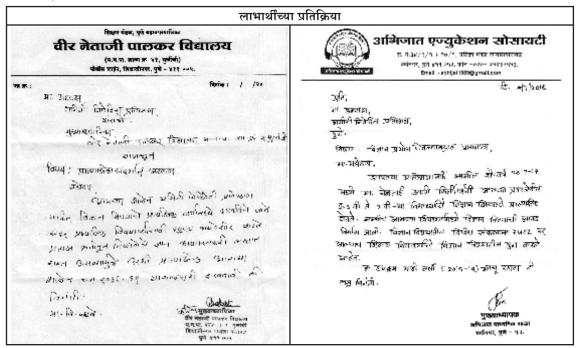

विज्ञान केंद्र

वर्गात कठीण व कंटाळवाणा वाटणारा विज्ञान विषय प्रयोगाच्या माध्यमातून सहज व सोप्या पध्दतीने सांगणे व जास्तीत जास्त मुलांना स्वानुभवातून विज्ञान शिकविणे हे काम संस्थेच्या कार्यकर्त्या या प्रकल्पांतर्गत करतात. 'स्वतः करा व शिका' हे ध्येय ठेवून पुणे महानगरपालिका व पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका, भुगाव व भुकूम या जिल्हापरिषदेच्या शाळा अशा १९ शाळांमध्ये इ.५ वी ते इ.१० वी च्या मुलांसाठी हा उपक्रम चालतो.

'पुढील वर्षी प्रयोग दाखवण्यासाठी नक्की या' असे सांगणारी सर्व शाळांतील मुख्याध्यापकांची पत्रे म्हणजे विज्ञान प्रकल्पाच्या कामाला मिळालेली पावतीच म्हणावी लागेल. या प्रकल्पाम्ळे विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञानाची गोडी व कुतूहल वाढत आहे. याचा परिणाम म्हणून पुण्यातील प्रार्थना समाजातर्फे घेण्यात येणाऱ्या वैज्ञाानिक प्रयोग स्पर्धेमध्ये संस्थेला सलग दुसऱ्या वर्षीही पारितोषिक मिळाले आहे व तेथे येणाऱ्या मान्यवरांची मिळालेली कौतुकाची थाप संस्थेला प्रोत्साहनकारक ठरली आहे.

मराठी विज्ञान परिषद व इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स एज्युकेशन अँड रिसर्च (IISER) यांच्या संयुक्त विद्यमाने राज्यस्तरीय गणित व विज्ञान शिक्षक परिषद आयोजित केली होती. त्यात 'विद्यार्थ्यांच्या मूल्यमापनाच्या नाविन्यपूर्ण पद्भती' या संकल्पनेवर आपल्या संस्थेतर्फे तीन शोधनिबंध सादर करण्यात आले. त्यापैकी किशोरीताई

बेलसरे व नेहा आपटे यांच्या 'चित्रवाचनातून मूल्यमापन' या शोधनिबंधाला प्रथम पारीतोषिक मिळाले. तसेच नेहा आपटे यांना आयसर या नावाजलेल्या संस्थेत संशोधनाची व प्रशिक्षणाची संधी मिळाली. सर्वांचे अभिनंदन!

विज्ञान केंद्र प्रदर्शन:- दरवर्षी प्रमाणे यंदाही विज्ञान दिनानिमित्त २३ फेब्रुवारी २०१८ रोजी दिघी येथील संस्थेच्या विज्ञान केंद्रात विज्ञान प्रदर्शन आयोजित करण्यात आले आजुबाजुच्या शाळांमधील विद्यार्थी पालक व शिक्षकांनी या प्रदर्शनाला भेट दिली व संस्थेच्या शिक्षक व विद्यार्थ्यांनी घेतलेल्या मेहनतीला दाद दिली. या केंद्रामध्ये कायमस्वरूपी प्रदर्शनाची सोय देखील संस्थेने केली असल्यामुळे वर्षभरात कधीही विज्ञान केंद्राला भेट देता येते.

संगणक प्रशिक्षण वर्ग

आजच्या काळाची गरज म्हणजे संगणक प्रशिक्षण. संगणकाशिवाय कोणतेही काम पूर्ण होत नाही ही गरज ओळखूनच संस्थेने २५ वर्षांपूर्वी विद्यार्थी व महिलांसाठी संगणक प्रशिक्षण वर्ग सुरू केले. यात टॅली, डी.टी.पी., टायपिंग, सर्टीफिकेट कोर्स, इन्फर्मेशन टेक्नोलॉजी, बेसिक कोर्स ऑफ इंटरनेट सर्फिंग असे कोर्स आयोजित करण्यात आले. काही महिलांना कोर्समुळे चांगली नोकरी देखील मिळाली आहे.

किशोरवयीन प्रकल्प

लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया

॥ वय ज्ञान सेवा॥

ष्टीन । २८१२५४१७

आदर्श वाल मंदिर रिक्षण संस्थेवे कै. स. ना. बारसी माध्यमिक विद्यालय

इनहेंबल क. ११.५५,१३३ शॅन्डविक कॉलरी संड. ओसरी. पुणे - ४११ ०२९.

शासन मार्क्यरा क्रमांक : नमशा / १००५/ (२०८/०५) माशि -१ दि. ५८ /५, /२००५

^{河西の東}: SNB\|{4kg(9८′′′′′′

Rain:2610212096

गतीहरू

****

स्त्री विकित महाम क्रीकी सामग्रा विश्वास्यातः स्विवादी क्रिकिश्च पा बीकी स्वाहित स्वाहित क्रिक्शित स्वाहित स्

्यूडीया होत्सिटिक बहुन विश्वील उत्पान समन्या स्रोक्रित कार्य व विद्याद्वीचे स्थितमन्ति युज्यकास्य मोत्याचे अन्द्रकार्य कर्योवे जी नम्म दिनती

> स्कृतिकाकार्यः १५५८-५५

 की.स्.सा. चान्से मध्यमित शिक्षतीर. वस्त्रक जानकी नेच् भोसती. पुने २६

जीवनातील नाजूक व गुतांगुंतीचा टप्पा म्हणजे किशोर वय. या वयातील मुलांचा शारीरिक मानसिक भावनिक विकास घडविण्याचे काम संस्थेमार्फत २०१० पासून करण्यात येत आहे. पिंपरी चिंचवड विभागातील ७ शाळांमध्ये विविध प्रकारच्या किशोरवयीन उपक्रमांचा अनेक विद्यार्थ्यांनी लाभ घेतला आहे. व्याख्याने, तज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शन, शैक्षणिक सहल. उन्हाळी शिबीर यांचे आयोजन करण्यात आले. प्रश्नमंजूषा, पथनाटय, अभिनय कार्यशाळा विविध प्रकारचे खेळ, पेंटीग क्राफ्ट या उपक्रमांमुळे मुलांना स्वतः मधील कलागुणांची ओळख करून देण्यात आली. वाचनाची गोडी निर्माण करण्यासाठी वाचनालय सुरू करण्यात आले आहे व वाचलेल्या पुस्तकावर मुलांना चर्चा करण्यास अथवा बोलण्यास सांगण्यात येते. वस्ती पातळीवरील विद्यार्थी या उपक्रमांमध्ये दर शनिवारी सामील होतात. तज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शनामध्ये, विद्यार्थ्यांना लिंगभेद, व्यक्तिमत्त्व विकास, टीमवर्क, नोकरी, व्यवसायाची दिशा या गोष्टींचा समावेश होतो.

समुपदेशन: – किशोरवयीन गट घेताना संस्थेच्या ही बाब लक्षात आली की शाळांमधून समुपदेशन चालू करण्याची गरज आहे जेणे करून सातत्याच्या पाठपुराव्या मुळे किशोरांच्या अनेक समस्या सोडवल्या जाऊ शकतात. त्यासाठी संस्थेने एका तज्ञ समुपदेशकाची निवड केली व ती शाळेत जाऊन रेफर केलेल्या केसेस हाताळत आहे व याची मदत

मुलांबरोबरच पालकांना, शाळेला देखील होते. त्यामुळे गेली दोन वर्ष समुपदेशनातून अनेक मुलांच्या व्यक्तीगत समस्या हाताळण्यात संस्थेला यश आले आहे. तसेच याचे यश म्हणजे शाळेतील शिक्षक व मुख्याध्यापकांनी सुध्दा समुपदेशकांकडून मार्गदर्शन घेतले आहे.

लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया
अभाग । अस्ति । अस्ति । अस्ति
्राज्य १०१६ - १८ ट्या अजनहरीत् भागीती वितेरिता या अञ्चेरिका शिक्षिका सी १५७०। अञ्चलकार व स्पेट उना अन्नस्य यांगी अध्यक्ष्य कार्कत (पि.वी स.स.प. १९०१ करणा साल्या कार्यक्षिकार १०१४ किंद्र स्थाप
साध्यक्षात्रम् (गांष चित्रम् सामन्य ३० विधी कर्न्सा स्थाना जेप्चेक धिमण् यः विध्यक्त मणस्यम् कर्मः चामको न्यांनी निष्ठतेषात्व। १४८६-ने क्रिक स्रोक्षः मण्डेमी भीती ४०५० स्पृतिनीः स्थाननाना- विष्णी माहिती स्योपितनी स्थान मण्डास्त्री गार्दे स्थाप्त स्थान
क्षिप १ कम क्राह्मिय चान भाषाया राजा अभिवास भाषा केले. समामाम जीवरनना केल आणि करी शाकिभी ए नामन विस्तान कृत्य सोशिन अधिक पंजी शाकिभी ए नामन विस्तान कृत्यान सोशिन से एक्स्नान कुलीमा (सुराजाई से श्रिक्त सिंद्रीम केल्की काला साह
केल्पनी कारना साह (श्री बोह्य रेश्ना शिवाती) (स्थिति कल्पा कारना का श्री

यशस्त्री केस

दिघी येथील एका शाळेत समुप्रदेशकांकडे एक केस शिक्षकांकडून रेफर करण्यात आली. त्या मुलाबरोबर सेशन घेतल्या नंतर समूपदेशिकेच्या लक्षात आले की हा मुलगा दिट्यांग असून त्याला विशेष मुलांच्या शाळेत घालणे गरजेचे आहे. तेव्हा शिक्षक व पालकांच्या समुप्रदेशना नंतर त्याला विशेष शाळेत प्रवेश मिळवून दिला. समुपदेशिकेच्या हे ही लक्षात आले की त्याच्या मध्ये क्रिकेट खेळण्याचे उत्तम कौशल्य आहे. तेट्हा पालकांना याबाबत जाणिव करून देण्यात आली. त्यांनतर काही दिवसांनी पालकांनी स्वतःहन कळवले की संस्थेच्या प्रयत्नांमुळे आज त्यांचा मुलगा योग्य मार्गाला लागला असून तो अपंगांसाठीच्या क्रिकेट टीम मध्ये निवडला गेला आहे व त्याला बक्षिसही मिळाले आहे. त्याच्या या यशात संस्थेचा वाटा असल्याचा संस्थेला सार्थ अभिमान आहे.

कराटे प्रशिक्षण वर्ग

स्वसंरक्षणाचे प्रशिक्षण मिळवण्यासाठी मुलामुलींना कराटेचे शास्त्रशुध्द प्रशिक्षण देण्यात येते. या वर्षी भोसरी येथील कन्याशाळा व इतर २ शाळांमध्ये जाऊन कराटे प्रशिक्षण देण्यात आले. संस्थेमार्फत विद्यार्थ्यांना गणवेश देण्यात आला. व भोसरी येथील शाळेत आलेल्या पिंपरी चिंचवड म.न.पा.च्या तपासणी पथकाने संस्थेने चालवलेल्या कराटे वर्गाचे विशेष अभिनंदन केले.

संस्थेमध्ये कराटे फाईट कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली ज्यामध्ये २६ विद्यार्थी सहभागी झाले. 'काताज लाठी काठी' फाईट कार्यशाळेमध्ये अनेक मुला मुलींनी सहभाग घेतला.

आरोग्यविषयक उपक्रम

पुणे व दिघी येथे होमिओपॅथी व बाराक्षर दवाखाना चालविला जातो. जुने दीर्घ आजार व मानसिक आजार असलेले रूग्ण ह्या दवाखान्याचा लाभ घेतात. त्यांना शारीरिक तसेच मानसिकरित्या निरोगी बनविण्यास मदत होते. २० ऑगस्ट २०१७ रोजी दिघी येथे संपूर्ण कुटूंबासाठी आरोग्य शिबीर घेण्यात आले. शिबीराच्या दिवशी प्रचंड पाऊस असून सुध्दा लोकांनी शिबीराचा लाभ घेतला. त्यामध्ये पुरुष, स्त्रिया, मुले यांचा समावेश होता. डॉ.महेश जोशी, डॉ. निलीमा देशपांडे, डॉ. निलनी देशपांडे यांनी तपासणी केली व योग्य तो सल्ला दिला. तसेच सावंतनगर येथील किशोरवयीन गटाच्या मुला मुलींचे डोळ्यांची तपासणी केली.

व्यवसाय प्रशिक्षण

स्त्रियांचे सक्षमीकरण करण्यासाठी सर्वप्रथम त्यांना आर्थिकदृष्टया स्वावलंबी बनविले पाहिजे या हेतूने त्यांना व्यावसायिक कौशल्यांचे प्रशिक्षण व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या जातात.

दिघी येथे फॅशन बॅग्ज, शिवणकाम, हर्बल प्रॉडक्ट तयार करणे मार्केटींग कॉस्टींग या विषयी प्रशिक्षण व मार्गदर्शन करण्यात आले. यातील सहभागी महिला बो-हाडेवाडी मोशी येथील सौ.प्रियांका हातकर यांनी फीनेल व शाम्पू शिकून काही दिवसातच मोठी ऑर्डर पूर्ण केली हे या कोर्सचे यश म्हणता येईल.

पंजाबी व चायनीज पदार्थांचे कौशल्य शिकण्यासाठी भुकूम येथे कुकिंग कोर्स आयोजित करण्यात आला. त्यातील एका महिलेने तिच्या

हॉटेल मध्ये या कोर्स नंतर पंजाबी व चायनीज पदार्थांचा समावेश केला आहे.

	लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया
- 4 - 20	्डानल वाळाचीट्रेड कोन्ड ~~ी~~
-	त्रि क्रांत्रि प्राप्त्या मित्रीकीन्त्री भूतिनी संस्थेमानेन हर्वत्र प्रॉड्स ज्यापमार वातनायमचे राजनुरस प्राव्हिमार्ग धनते आसी
	उपपू , मेंदी , डाठ , फोर्सपेंच , किलोत , चिनीड , सत्त्रः , रेट उद्योगि पञ्ज बातालकाम जिल्ला स्थाना सामग्रा
	प्रांडन स्वराध्नारे कियाच्या के स्वरूप काशितके . भी आवाकमस्त्रा परिवास मिलील मेदी, आदि प्रांडक
-	विक्री कामि त्यांका एवा हे जॉडक कावडमें झाहेग त्यारमञ्जूत ही क्ला न्योकार प्रतियाद मिक्सल शक्तवीबदरूर मी
-	ं क्षीके निकटकेरी। भाषाय मानू उर्रहीता मारेतः नगांनी कालाता. एउटनप्रकोश प्रशिद्धका दिने याचन्यून की त्यारेर राज्यवाद
-	Thanks!
	in the second

या वर्षी संस्थेने NIIT यांच्या सहकार्याने बेसिक्स ऑफ सोशल नेटवर्किंग या कोर्सचे आयोजन पुणे व दिघी येथे केले होते. यामध्ये इंटरनेट, ई-मेल, ऑनलाइन बुकिंग, SKYPE इत्यादी विषयांचे मार्गदर्शन तज्ज्ञांद्वारे करण्यात आले. संस्थेच्या स्टाफ, पदाधिकारी, कार्यकर्ते व इतर महिला लाभार्थींनी प्रशिक्षण घेतले. या कोर्स चे यश म्हणजे ज्या महिला ई-मेल, फेसबुक अशा गोष्टींशी पूर्णपणे अपरिचित होत्या त्या आता सफाईने या गोष्टी हाताळू लागल्या आहेत.

कार्यकर्ता प्रशिक्षण

वर्षाच्या सुरूवातीस स्टाफ व कार्यकर्त्यांसाठी Tablet PC च्या वापराचे प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले. राजेश वागळे यांनी मार्गदर्शन केले. अभिजित राऊत, संध्या पालव व सुरेखा परांडे यांनी सहाय्य केले. या प्रशिक्षणाचा उपयोग अभ्यामिकेत करण्यात येतो

समानसेवा पुरस्कार व रमरणिका प्रकाशन

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान तर्फे दरवर्षी सरस्वती समाजसेवा पुरस्कार समाजसेवेमध्ये आपले विशेष योगदान देणाऱ्या महिलांसाठी दिला जातो. तसेच या सोहळ्यात गौरव पत्राचा मान सुध्दा अशाच समाजसेवे मध्ये आपला ठसा उमटवणाऱ्या महिलेला दिला जातो. या वर्षी अभिनव फार्मर्स क्लब च्या पुजा बोडके यांना माजी सनदी अधिकारी लीना मेहेंदळे यांचे हस्ते पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. अभिनव फार्मर्स क्लबच्या स्थापनेने पूजा बोडके यांनी संपूर्ण महाराष्ट्रातल्या लाखो महिलांना एकत्रित आणून स्वावलंबी बनवले केवळ शेतीच नाही तर वाहन चालवणे, उत्पादनाच्या विक्रीसाठी ॲप वापरणे अशा अनेक गोष्टी या महिला सफाईदारपणे करू लागल्या. योग,

****

सूर्यनमस्काराच्या माध्यमातून आरोग्य सेवा केली त्या बदद्ल विदुला शेंडे यांना गौरवपत्र सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापिठाचे कुलसचिव डॉ.अरविंद शाळीग्राम यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आले.

दरवर्षी संस्थेच्या कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन म्हणून वर्षभर चांगले योगदान देणाऱ्या कामगाराला पुरस्कार देण्यात येतो. या वर्षीचा कामगार गौरव पुरस्कार लक्ष्मी अढागळे यांना प्रदान करण्यात आला. त्यांच्या कराटे प्रशिक्षण मार्गदर्शनातून त्यांनी मुला मुलींना स्वसंरक्षणाचे धडे दिले. तसेच संस्थेचा आवार स्वच्छ सुंदर व सुरक्षित रहावा यासाठी त्या नियमित प्रयत्न करतात. होमिओपॅथिच्या दवाखान्यात येणाऱ्या रूग्णांना अपॉइंटमेंट देणे अशा अनेक कामात त्यांचा सहभाग असतो.

स्मरिणका प्रकाशनः – भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठानच्या संस्थापिका लीलाताई शिंत्रे यांच्या प्रथम स्मृतिदिनानिमित्त स्मरिणका प्रकाशनाचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. स्मरिणकेचे प्रकाशन माजी सनदी अधिकारी मा. लीना मेहेंदळे यांच्या हस्ते झाले. लीलाताईंच्या अनेक सहकारी, मैत्रिणी, नातलग यांनी आपल्या हृद्य आठवणी स्मरिणकेसाठी पाठविल्या त्यामुळे ही 'स्मरिणका' संग्राह्य झाली आहे. लेखक व लीलाताईंचे पुत्र संतोष शिंत्रे यांनी या प्रसंगी संस्थेस त्यांचे प्रकाशनाच्या वाटेवर असलेले 'लेखन मित्र' हे पुस्तक भेट म्हणून दिले.

'शब्द संस्कार'

गेल्या सहा वर्षात संस्थेने ३६० मुलांवर शब्द संस्कार केलेले आहेत. त्यातीलच मनाली ही मुलगी. मनाली मुकबधिर आहे. ती गेली ५ वर्षे सातत्याने शब्द संस्कारासाठी येते. तिचे आई विडलही मुकबधिर आहेत. मनालीची प्रगती खूपच वाखाणण्याजोगी आहे. तिच्या आईने दिलेली लेखी प्रतिक्रिया खुपच बोलकी आहे.

तसेच या उपक्रमा अंतर्गत गुरूकृपा या विशेष मुलांच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांनाही वैयक्तिक मार्गदर्शन केले जाते. त्यामुळे त्यांच्या उच्चारणात सुधारणा होऊन आत्मविश्वासही वाढला आहे.

शब्द संस्कारांतर्गत समावेशित शिक्षण योजनेतील कर्णबिधरांसाठी स्पर्धेचे आयोजन दरवर्षी करण्यात येते. या वर्षी एकूण ५० मुलांनी सहभाग घेतला. पांडूरंग श्यामराव मुळगावकर या विशेष बी.एड.कॉलेजच्या प्राचार्य डॉ. सुप्रिया काळे प्रमुख पाहण्या म्हणून उपस्थित होत्या.

<u> </u>		
लाभार्थींच्या प्रतिक्रिया (पालक)		
अगीर्जा जिने हिना अभिकान हुने : सामा समार के		
स्यानसीच् अण्यस्य		
27 J. Q . Q .		
व्याक्ती पुलकी चायत्या के वागरिक शेली		
४.८ वर्षे वेगतल्योने नेस उत्हर जनन्या जन्येन नेक्न जन्मपूर्णि स्तुतन् पर्य		
प्रकलि कार भाना मला कर्न		
नद्भा नद्भा कारतह सान्त्रा, गाना नद्भाय		
मी अपला संख्या हेन्द्र वस्त्रीत		
भवा मनायामि विस्तायः विभिन्न काम् करणारी भागी करेन		
इत्रमंत्राति कृष्यं करणात्रा भागरा अरुप		
पाक्षापुकामाक्षाम अवस्थायत्वम एट		
्रम्मेर्शर गॅडल्का <i>३२स</i> नहीं पूर्व		
मी जीवना निपद्धाकर भूदिला <u>।</u>		
मिन् त्यास्य नि स्थापन । जन्मक भाषा वेतान व्यान्त वेतान		
हिं भी कुड़न अनुभवने नगरी स्थाला		
<u>्रि. प्रवर्षेत्रीया निकारी भूत्रावित्र</u> अहेत्।		
· 新聞語 (中でいる) おはじ ションフィー - 10g (南) - 1		
में बन् किल्यास भी अग्रमानी से ह्या		
ज काळ अगुन्कान्त्र भाष्ट्र राज्यान्त्र । ज्यापन काळ काले कि स्टाइट		
क कार्य धर्मकारिक कोट्ट राज्य है। ज कार्य धर्मकारिक कोट्ट राज्य है। जापन करम असमेनिक स्मानिक		
अग्रसन्थ 🗓 स्कारक्यां । कारन कर । व		
अल्लोनाही अभ्रक्तिर - ५० मान्यन		
होबेल ही अदिन्हा.		
to the way we		
<u> </u>		
न्ये रेक्श पायर हरू		

महिला वसतिगृह

पुण्यामध्ये शिक्षण, नोकरी अशा निमित्ताने बाहेरगावाहून येणाऱ्या अनेक मुली व महिलांना शांत व सुरक्षित स्वच्छ परिसरामध्ये अल्प दरात राहण्याची सोय असणे अत्यंत गरजेचे असते. ही गरज ओळखून संस्थेने दिघी येथे प्रशस्त इमारतीत वसतिगृह सुरू केले. हवेशीर शांत परिसर, स्वच्छ हवा, सुरक्षित वातावरण, इंटरनेट सुविधा ही वसतिगृहाची वैशिष्ट्ये आहेत. या वसतिगृहाचे आणखी एक विशेष म्हणजे येथे अंध मुली मोठया प्रमाणात वास्तव्यास असून त्यांना सवलतीने वसतिगृहाची सुविधा उपलब्ध आहे.

वसतिगृहातील पुजा भोंबे ही अंध विद्यार्थिनी बारावी मध्ये ७३ टक्के मिळवून दिव्यांगांमध्ये तिसरी आली. तिचा संस्थेला सार्थ अभिमान वाटतो.

अभ्यास सहली

यावर्षी ग्रामोद्यान पाषाण याठिकाणी मुलांची सहल नेण्यात आली होती. याठिकाणी मुलांना ग्रामीण संस्कृतीची ओळख करून देण्यात आली. तसेच अभिनव फार्मर्स क्लब यथे भेट आयोजित केली गेली त्यातून मुलांच्या ही गोष्ट लक्षात आली की शेती हा सुध्दा प्रगतीशील व्यवसाय असून यामध्ये युवकांना योग्य मार्गदर्शन केले तर त्यात देखील नाव व पैसा आहे. तसेच मुलांना पोलीसांच्या कामाची ओळख व्हावी म्हणून विश्रांतवाडी येथील पोलिस चौकीत भेट दिली. तिथे मुलांनी पोलिसांना न घाबरता अनेक प्रश्न विचारले व कामकाज समजावून घेतले.

शैक्षणिक व सांस्कृतिक कार्यक्रम

संस्था दरवर्षी विविध शैक्षणिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करते. या वर्षी शैक्षणिक वर्षाच्या सुरूवातीस वृक्षारोपण कार्यक्रम घेण्यात आला. तसेच दोन्ही राष्ट्रीय सण, शिक्षकदिन, गुरुपौर्णिमा विद्यार्थी व शिक्षकांनी मिळून साजरे केले. मुला मुलींसाठी मेहंदी स्पर्धा घेण्यात आली. राखी पौर्णिमेनिमित्त राख्या बनवण्याचे प्रशिक्षण मुला मुलींना देण्यात आले. बालदिनानिमित्त विद्यार्थ्यांनी सादर केलेले नाटक सर्वांना भावले. हळदी कुंकवाचा कार्यक्रम सावंतनगर येथे घेण्यात आला. त्यावेळी भिगनी निवेदिता बँकेतील माहिती अधिकऱ्यांनी खाते उघडण्याविषयी मार्गदर्शन केले.

सुजाण पालकत्व स्पर्धा

मुलांचा विकास योग्य तन्हेने होण्यासाठी पालकांना मार्गदर्शन व्हावे यासाठी 'सुजाण पालकत्व' ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली. वर्षभर या स्पर्धेसाठीचे विविध कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. वसुंधरा केळकर यांचे पालकांसाठी व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. तसेच पालकत्वाशी संबंधित प्रश्नावली या स्पर्धेअंतर्गत पालकांकडून भरून घेण्यात आली. मुले व पालक मिळून गंमतीचे कार्यक्रम घेण्यात आले. तसेच पालकांची मुलाखतही घेण्यात आली. अशा विविध कार्यक्रमांनंतर सुजाण पालकत्त्वाचे तीन विजेते जाहीर करण्यात आले. त्या तीनही पालकांना संस्थेच्या कार्यकर्त्यांबरोबर अभिनव फार्मर्स क्लब येथील अभ्यास सहली मध्ये सहभागी होण्याची संधी देण्यात आली. 'सुजाण पालकत्व' हा उपक्रम स्पर्धेपुरता मर्यादित न राहता तो पुढेही तसाच चालू राहणार आहे.

शैक्षणिक शिष्यवृत्ती व करिअर मार्गदर्शन

उच्च शिक्षण घेण्याची इच्छा असूनही ते घेता येत नाही. अनेक आर्थिक व कौटुंबिक कारणे त्या मागे असतात. ही परिस्थिती मुलांच्या तुलनेत मुलींबाबतीत जास्त असते. त्यामुळे संस्थेने अशा होतकरू विद्यार्थिनींकरिता शैक्षणिक शिष्यवृत्तीचा प्रकल्प युवक विकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घेतला आहे.

गरजू व योग्य मुलींपर्यंत शिष्यवृत्ती पोहोचावी म्हणून संस्थेमार्फत अर्ज, मुलाखती व निवड अशी प्रक्रिया राबवली जाते. Give India व Give Us तसेच देशातील व परदेशातील विविध देणगीदारांचे सहकार्य शिष्यवृत्ती प्रकल्पाला लाभले त्यांचे आभार.

शिष्यवृत्तीच्या जोडीला प्रसिद्ध समुपदेशक डॉ.भूषण केळकर व मधुरा काळे यांनी विद्यार्थिनींना करिअर समुपदेशन केले.

वक्तृत्व स्पर्धा

उत्तम वक्तृत्व ही एका योग्य नेतृत्त्वाची निशाणी असते. हीच बाब लक्षात घेऊन अशा उत्तम वक्तृत्वाला प्रोत्साहन देण्याकरिता संस्था शालेय व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यां साठी वक्तृत्व स्पर्धा आयोजित करते. यातून विद्यार्थ्यांच्या विचारशक्तीला चालना तर मिळतेच पण चालू घडामोडींविषयीचे युवकांचे विचारही समोर येतात.

e & Address	Remarks
दत्तात्रम् देशक्षे	आग बन्तुब स्वरीत्वी परीधक
	माध्रान भी आहे होते. अनुस्व
स्, अस्यसंस् नगरी गरू	
,	न्त्रीन्वारी योचे प्रस्कर संबंध
200	स्वेतीमें क्षेत्रे लाटहे प्रतिष्ठान्ये कार्य अनोध्ने वारहे
301638	न्यान मार्गाल राष्ट्रेच्या
	पि इत्तावय देखवी १, सब्दे को १२/११२, स्ट्रा, अस्टरोस्/नागरी:144 - स्थितंगड वर्दना, पुरु ५०२ १ ३४

यावर्षी शालेय स्तरावरील स्पर्धा दिघी येथे तर महाविद्यालयीन स्तरावरील स्पर्धा पुण्यात आयोजित केली होती. स्पर्धेला चांगला प्रतिसाद मिळाला. विजेत्या विद्यार्थ्यांना जॅकपॉट पुस्तकाच्या लेखिका सरिता वाकलकर यांच्या हस्ते बक्षिसे प्रदान करण्यात आली.

रसमयी वाचन मंडळ

सध्याच्या डिजीटल युगात पुस्तके अथवा साहित्य काहीसे बाजूला पडल्यासारखे चित्र दिसते. मात्र भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठानच्या रसमयी वाचनमंडळाने ही वाचन परंपरा अखंडीत चालू राहावी व त्यास प्रोत्साहन मिळावे म्हणून रसमयी वाचन मंडळाची स्थापना केली. साहित्य क्षेत्रातील नवीन विचारांचा व पुस्तकांचा मागोवा घेण्यासाठी हे मंडळ कार्यरत आहे. दर महिन्यातील पहिल्या बुधवारी वाचक भिगनी पुस्तका संबंधी चर्चा करतात व विविध साहित्यिक उपक्रमांचे आयोजन करतात. या वर्षी भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे अंतर्गत रसमयी वाचन मंडळातर्फे 'जॅकपॉट' पुस्तकाच्या लेखिका 'सिरता वाकलकरांच्या' अनुभव कथनाचा कार्यक्रम मनोहर बंगला, भोंडे कॉलनी येथे आयोजित करण्यात आला.

संस्थेच्या कार्यकर्त्यांची कौतुकास्पद कामगिरी

- १) भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे ला या वर्षी 'डॉ.पदम्भूषण असिमा चॅटर्जी स्मरणार्थ राष्ट्रीय सन्मान पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. हा पुरस्कार 'मा.अध्यक्षा सुलभा देऊस्कर व विज्ञान शिक्षिका सुनिता वैद्य' यांनी देवघर, झारखंड येथे स्वीकारला.
- २) संस्थेच्या अध्यक्षा मा.सुलभा देऊस्कार यांना त्यांच्या कार्याबद्दल 'बाप्पा ट्रस्ट' तर्फे पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

- ३) मुक्तांगण विज्ञानशोधिका या विज्ञान प्रसारासाठी वाहून घेतलेल्या संस्थेच्या संस्थापक सदस्य म्हणून स्थापनेपासून आजवर २५ वर्षे दिलेल्या योगदानाबद्दल डॉ.सुलभा देऊस्कर यांना सन्मानित करण्यात आले.
- ४) संस्थेच्या कार्यकारी मंडळाच्या सदस्या व माजी अध्यक्षा मा. प्रतिमा जोशी यांचे 'सिंहाचा बंगला' हे पुस्तक एकूण ७५ तालुक्यांमध्ये शासकीय वाचन प्रकल्पाचा भाग म्हणून निवडण्यात आले.
- ५) कोषाध्यक्ष मधुवंती केळकर केंद्र सरकारच्या स्मार्टिसटी योजने अंतर्गत त्यांच्या कंपनीच्या सहभागाचे नेतृत्व करीत आहेत.
- ६) आयसर येथे झालेल्या शोधनिबंध स्पर्धे मध्ये संस्थेच्या वतीने तीन शोधनिबंध सादर करण्यात आले. यामध्ये 'नेहा आपटे, किशोरी बेलसरे' यांचा 'चित्रवाचनातून मूल्यमापन' हा विषय होता. दुसरा शोधनिबंध 'भारती खुर्जेकर व सुनिता वैद्य' यांचा 'तरफ प्रात्यक्षिक व कृतीद्वारे अध्यापन व मूल्यमापन' हा होता. तिसरा शोधनिबंध 'सुरेखा देसाई व शैलजा कुंदप' यांचा 'वनस्पतीतील विविधता, रचना व अनुकूलन यांचे विविध कृती मार्फत मूल्यमापन करणे', हा होता.
  - आयसर येथे संपूर्ण राज्यातून सत्तर शोधनिबंध सादर झाले. अभिमानाची बाब म्हणजे 'नेहा आपटे' यांचा 'चित्रवाचनातून मूल्यमापनाच्या शोधनिबंधाचा' प्रथम क्रमांक आला. तसेच त्यांना आयसर येथे दोन महिन्याासाठी इंटर्नशीप करण्याची संधी मिळाली.
- ७) संस्थेच्या पुणे येथील मुख्य कार्यालयात महत्त्वाची भुमिका बजावणाऱ्या 'कविता मस्के' यांनी यशवंतराव चव्हाण, मुक्तविद्यापिठ, पुणे येथून समुपदेशनाचा कोर्स यशस्वीरित्या पुर्ण केला.
- ८) संस्थेच्या सर्व अनुभवी व वयोवृध्द मात्र मनाने तरूण असणाऱ्या कार्यकर्त्यांनी सवयीच्या नसलेल्या इंटरनेट वापराचा ''बेसिक्स् ऑफ सोशल नेटवर्किंग'' हा N.I.I.T. ने घेतलेला कोर्स यशस्वीरित्या पूर्ण केला.

संस्थेने आयोजित केलेल्या बहुउद्देशीय व विविध उपक्रमांच्या यशावर संस्थेचे उद्दिष्ट साध्य होणे अवलंबून आहे. त्यासाठी आमचे हितचिंतक, देणगीदार व कार्यकर्ते व विविध क्षेत्रातील मान्यवर यांचा सिक्रय हातभार हेच आमचे बलस्थान आहे. विविध क्षेत्रातील संस्थेचे हे काम पुढे चालू ठेवण्यासाठी व संस्थेच्या कार्य विस्तारासाठी आम्ही आपल्याला सक्रीय सहकार्यासाठी नम्र आवाहन करीत आहोत.

संस्थेच्या कार्यात आपला बहुमोल वेळ, आपल्या कल्पना व सूचना यांचे मनापासून सदैव स्वागत आहे.

देणगी स्वीकारण्यासाठी संस्थेला **आयकर कलम ८० जी अंतर्गत देणगीदारांना करांत सवलत** आहे. संस्थेचे २०१० च्या F.C.R.A. च्या सुधारित कायद्यानुसार परकीय चलनात देणगी स्वीकारण्याच्या मान्यतेचे नूतनीकरण झाले आहे.

आपला धनादेश भिगनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे या नावाने काढावा.

हार्दिक शुभेच्छा !

वंदना केळकर सचिव डॉ. सुलभा देऊस्कर अध्यक्ष

Advisory Committee for 2017-18 (सञ्चागार मंडळ)

Pratima Joshi – Ex-President

1.	Dr. Suneel Godbole	Pediatrician and social worker
2.	Prof. Arvind Natu	Veteran scientist, honerary Consultant IISER
3.	Dr. Bhooshan Kelkar	Director Moebiu Sutra Consulting
4.	Smt. Neelima Diwekar	Financial consultant
5.	Mr. Dattaji Gaikwad	Social worker, veteran mass leader, Dighi
6.	Ad. Rama Sarode	Legal practitioner, and social worker

कर्मचारी

अमृता कुलकर्णी	कविता मस्के	चित्रा बोरोले	जयश्री व्हटकर	सुरेखा परांडे
निलम गायकवाड	अर्चना अढाळगे	उज्ज्वला गायकवाड	निकिता चौगुले	जया हेडाऊ
पुष्पा राठोड	संगीता शिंदे	उमा कदम	प्राजक्ता काळे	नेहा चव्हाण
भारती रॉय	पद्मश्री दीक्षित			

स्वयंशेवक

उषाताई साठे	प्रतिभा धडफळे	किशोरी बेलसरे	सुलोचना खामकर	अनघा तारे
·	त्रातमा पड्य		•	
स्मिता दामले	संध्या पालव	शुभदा कोठाडिया	जयश्री गाडगीळ	संध्या काळे
संध्या देशपांडे	भारती खुर्जेकर	अनुराधा सोमण	जयश्री गोडबोले	सुषमा लेले
अनुराधा आठवले	मंजुषा मुंगी	शैलजा कुंदप	कीर्ति जोशी	रंजना देवल
नेहा आपटे	सुनीता वैद्य	कमल पावगी	सुरेखा देसाई	सुमीता अभ्यंकर
सुनीता परांजपे	नीला सिधये	माणिक शेवगावकर	शिवकन्या सूर्यवंशी	मीना दामले
सुलभा मेहेंदळे	शुभदा दामले	माधवी जोशी	अलका उत्पात	धनश्री महाजन
गुंफा अमृते	ज्योत्स्ना चिपळूणकर	सपना झोडगे	अनुजा सोनसळे	वैजयंती गोखले
वैजयंती जोगळेकर	स्वाती चितळे	प्रतिभा बनसोडे		

It gives me immense pleasure in presenting the annual report and audit report for **2017-18** of **Bhagini Niveditta Pratishthan Pune(BNP Pune)**. The organization has entered 40th year of service to the society in 2018 and I have the proud privilege of being associated with its working for all these 40 years since its foundation. I have, with great satisfaction, witnessed and experienced major milestones, important changes BNP has undergone to reach this stage. This journey is made successful by the relentless efforts of our managing committee, untiring work put in by our volunteers, by the valuable advice rendered by our Advisory committee, and by the cordial atmosphere maintained by our ever ready staff. I am hopeful to get similar cooperation from all of them in future.

BNP Pune published a souvenir (Smrutisugandh)) to commemorate the first death anniversary of our founding president Leeltai Shintre. Many volunteers, colleagues and relatives of Leelatai contributed to the Smaranika by sharing their memoirs which helped to present it as a valuable booklet. Managing committee spared no stone unturned while publishing it.

Our Organization was selected for the prestigious "Great Scientist Padma Bhooshan Assma Chatterjee Birth centenary National Honour Award". I got the opportunity to receive this award on behalf of BNP Pune. I was fortunate to visit the Nivedita School and the residence of Bhagini Nivedita.

This year, a novel competition was organized for the parents of Abhyasika and adolescent students. Congratulations to the organisers who applied Various forms of interaction like lectures, debates, games, presentations etc. which made the competition very interesting.

Year 2017-18 brought laurels to our Science promotion activity. Our science teachers presented three research papers at the state level science teachers' workshop organised jointly by Marathi Vidnyan Parishad and Indian Institute of Science Education & Research (IISER). This was a record by itself. Paper presented by Neha Apte and Kishori Belsare won the best paper award. Congratulations to all ! I am grateful to the teachers and students of Pune Corporation's Khilare School for their active support for this research.

Use of individual and group counselling was of great help in our Adolescent program. We received positive feedback from teachers as well as parents describing the benefit. Our Abhyasika students scored good grades in maths and English exams conducted by Tilak Maharashtra Vidyapeeth. This year Karate classes were carried out in Schools in Bhosari and were well received by the students. Teachers were happy with the introduction of this activity.

The no. of Scholarships to needy girls pursuing higher education could grow this year due to the generous contribution by Rama Purushottam foundation, Dr. N. V. Ratnalikar and by donors from GIVE india and GIVE US. Many of our programs can run smoothly only because of philanthropic approach of our "permanent" donors. I am thankful to all of them.

Our hostel is like a second home to the inmates specially for the visually challenged who are benefitted by lodging reimbursement from GIVE . Under skill development program, about 50 women, including our staff volunteers and office bearers, completed IT course on use of Basics of Social Networking.

Forty years of dedicated social work has given enough maturity to BNP Pune and its members are aware of the diverse and challenging areas they have to work in near future. I am sure that efficient staff and hard working, capable volunteers, along with financial support from society, can undertake this uphill task. From the experience so far, I am hopeful about the cooperation and help from good hearted individuals and Corporates.

- Sulabha Deuskar

Annual General Meeting

The institution's annual general meeting of the year 2017-18 took place on 28th June 2017. In this meeting, the report, balance sheet of 2016-17 and estimate of 2018-19 was approved by consensus. There was no change in the Managing committee this year.

Meeting of Advisory committee was held on 23rd November 2017. Various ways for fundraising discussed in this meeting. Progress of activities such as Skill Development Program, Science Centre, Self-Study Centre, Adolescent Project, Scholarship Funding, Speech Correction centre etc. was reviewed and programs for new year were discussed.

Study Centre: Abhyasika

Beneficiary Feedback
जीरम कोरलंप (राम-वृद्ध ग्रामकन्त्राद्ध प्रशाक)
्र भी क्वीमेनी हो वेदिना श्रीतेण्यान गा सार्व्यता दर्भना र रीत स्वयानमामास्य मेन भारे: दुस्त्यानीका जाना काराव्यति वी पन क्रोक्यत कार्यती, इसना असीन् वेस्तावर
दश्चारता में काली भारता नेवाला नवस्थास सत्त्रका अका आवारकोरी क्रिकाने की माला द्यामका काशकी काला उन्तरण कालानाना मेर्स में लिहिताही मेर्से,
क्षाकः भारती भारता काम अध्यास क्योग महानेमुळे भी कामा काम अध्यास क्योग महानेमुळे
क्षारम क्षा क्षा क्षा क्षा क्षा क्षा क्षा क्षा

Children from Paradhi community, Nomads and deprived class, financially and socially backward class students are the beneficiaries.

Conceptual understanding form the textbooks as well as other study skills are taken care of in these study centres. Different games and experiments are used. Various artistic

Keshav Fulsure was confidently reciting his poem before other students of Aabhyasika & they also were keen to listen to it! This event shows the achievement of Aabhyasika which is conducted since 2002. Its objectives are to learn with fun playful study, to develop keen interest in reading and writing, to teach fundamentals, and to develop personality. This project is gearing up in Pune, Pimpri-Chinchwad and its suburbs. Orphans,

Beneficiary Feedback रक्ष्मिती आहू महाराज अलागिक विरव्यक्ष्य कर्ता है। खेखा तौर : अधारा है ही भी मांगा में निर्देश तौर : अधारा है ही पहिली पायान केत साहे खाल मी जाया केता साहे बोल स्वाल मी जार खोली खो मायसी कोल साल मी उर्ग महि जा सुर्वातीला बाहिय केता साही वहां कर हुई बाहि ने केता साही साही वहां कर हुई बाहि ने केता साही साही वहां कर हुई बाहि ने केता साही साही साही वहां कर हुई बाहि ने के हिना कर हुनी

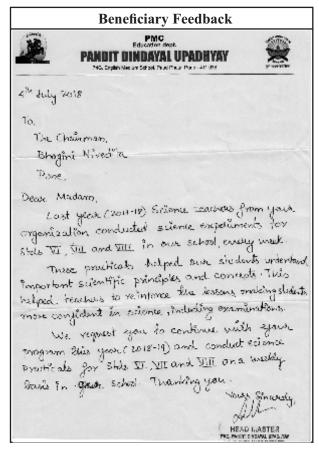
skills are nurtured through music, drama, drawing and craft activities. We also distribute nutrition to these students.

Like every year, this year also our students appeared for T.M.V. English & Mathematics exam. Our teachers of Aabhyasika went to school for preparing them for the exam so that it achieved the good result.

We have also introduced information technology as one of the study tools. Our trained teachers use tablets for abhyasika and now students are also handling it.

Fun camps were conducted in Diwali and summer vacation in which children learned games and craft. Children enjoyed the activities and were given prizes.

Science Centre

Science is looked upon as a very boring subject in schools. Our teachers and volunteers make it interesting using the concept 'Learning by Doing". This activity is carried out in 19 different schools covering Pune & Pimpri- Chinchwad corporation schools & Bhukum-Bhoogaon Z.P. schools. Students from 5th to 10th std. perform experiments, carry out projects and thus learn Science enthusiastically.

The principals, teachers and students of these schools are giving good response to this activity. Feedback from the schools is encouraging. Children are becoming curious and are growing interest in science.

Summer camps were organized for children to conduct various activities based on science like games, modelling etc.

Pune Prarthana Samaj hosted science experiment contest, in which our science centre students participated and won 1st prize. Last year also students got 2nd prize.

Our science teachers participated in the state level science teachers workshop, organised jointly by Marathi Vidnyan

Parishad and IISER Pune. They presented three research papers on innovative methods of evaluation. Neha Aapte & Kishori Belsare's team won 1st prize for their research on 'Evaluation with the help of picture reading' among 75 research papers.

****

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे

Science exhibition- 23rd Feb 2018, on the occasion of National Science Day, an exhibition was organized at our Dighi science centre. Students participated enthusiastically and presented posters, models and experiments under the guidance of teachers. Teachers, students and parents from the vicinity, visited the exhibition. Our science centre has established a permanent exhibition—so that students, schools can visit any time of the year.

Adolescence Projects

Adolescence is a sensitive and complicated period in one's life. It is a bridge between childhood and youth. This is the right age when children need to be informed, guided and mentally supported. This project is carried out since 2010. Students of 7 schools of Pimpri-Chinchwad corporation were benefited by this project. Sawantnagar community group of 30 adolescences have shown good response from last year.

Lectures, demonstrations, expert guidance, study tours, exposure visits, workshops, health camp etc. are organized in schools and institution.

Reading habit makes thought clear. So, institution organizes library for these students. Every week they discussed on what they read & what they think about it.

Beneficiary Feedback <u> हुस्स्थाय , वि. उज्ञानना नज्ञ नो बर्गे, प्रयम्की दिलीत</u> आदक प्राथमिक निकास्य दिही बेर चेहे बालेन <u>जहरूपानन, चित्रभारणिस्था वर्तन समस्या, शिक्षण पद्धती</u> या विश्वयांत्र यति श्रिक्षकांना च्याप्रदेकन केले विश्वित मंद्रम २५२ व्यक्तिन निद्यार्थीन समुद्रियान जुरूत एक्स तान राजमूळे विश्ववाच्यक्तियो राजेना यद्वय पालकांना अतीमार्ग क्यन्त्र (तम्बाबान्मक्) द्रशकेन्त्रा अपराहत ~~राज्यको काक्षित कालिका काम्यक्रिकानंपर कीत~~ जिल्लालयातील २५ कि.सक - ब्लिसिका उमरद्वात लेक्स विविधः उदान्यकी आकृत्यांच्या आगोरे विक्रित संदेतनी विक्राकृत्य मार्थदर्कन केले स्थान विक्राकृतिकी स्टार क्रीन ब्यक्तमधी होफल रहांका चांकल। धलिबाइ दिला त याचा कारका ने विद्याहर्यका <u>अहराएन क्</u>रताना नक्कीत न्द्रश्तील<u> अन्ते सम्</u>डवासन्छ। दिन्ने स्थानक्षीलः शिक्षान्। व्या निर्देश अंकाचे जिसमानी अस्त्यात ओक्र न्यति व्यक्तांनी दिक्षित ग्रेंट्सन। असाप्रकारचे अर्थिकार्ज अवस्था नेहानेही for J.R. Eale <u>जावर्शे प्राथिक विद्यालय</u> सैटविक कॉलनी क्षेत्र मोल्ली, <u>युपे-व</u>

Under Adolescence project we started counselling sessions for students. For this purpose, a trained and qualified counsellor visits the schools regularly & teachers refer cases to her. This activity has shown positive results as many students received just right guidance from it. Teachers & principals have also taken help of counselling for their professional problems.

Success Story

There was one mentally challenged boy who was learning in normal school but when school referred to us his case then we realized that he is mentally challenged and he needs special attention. So, we followed up of his case and helped him to get admission in special school. Later on we came to know that he had special skill in cricket. Then we motivated him & his family to focus on that only. Now, after some days his parents informed that he got trophy in cricket. Like him, we have many more cases which we handled skillfully & achieved success.

Computer Training Classes

Recognizing the importance of computer literacy, an institution set up computer education classes, 24 years ago, in the rural place like Dighi. Institution organises short 3 months courses on the tally, DTP and certificate course in IT and typing were conducted. Women, children and senior citizens are taking advantage of these courses. Many women got a good job with the help of these courses.

Health related activities

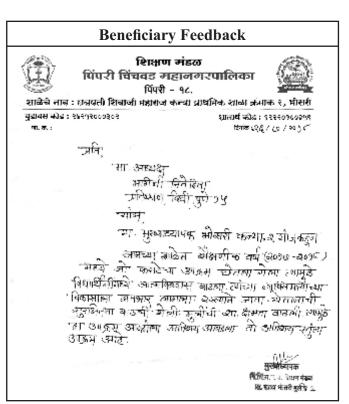
Free Homeopathy and Barakshar consultancy clinic are run in Pune and Dighi and are receiving good response. These are in our Dighi premises, in Bhupati complex and in 874 Sadashiv peth, Vasukaka Joshi vaada in Pune. Patients having chronic and psychological problems visit for treatmentand are satisfied. They are counselled along with the treatment. Depending on the severity of the issue they are referred to other hospitals for diagnosis and treatment at the right time.

Family check-up camp was organised in Dighi on 20 August 2017. Besides heavy rainfall, residents from Dighi benefited by this camp.

Karate Training Class

In order to train children scientifically in self-defence, the organization has started Karate Training class. These classes are received well by the students and their progress is remarkable. This year we organized this training in Bhosari corporation school on their demand. And school was so happy with this training, they felicitated our work in their annual program.

This year we organized 'Kataj fighting' compition. 26 students participated in it.

Vocational Training

Women would be empowered when they are financially self-sufficient. To make this happen, the institution is working towards imparting vocational skills training and opportunities for self employment.

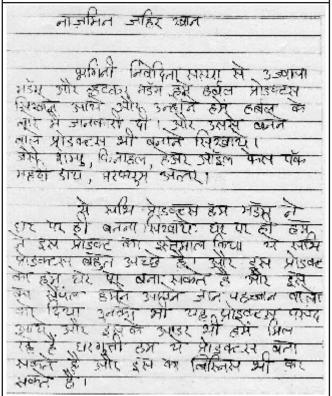
This year 'Herbal Product-Production & marketing' training arranged in Dighi. One of the trainee women Priyanka Hatkar completed a big order of floor cleaner in less time, it is the achievement of this training.

Bhukum is villege area where we arrenged 'Cooking course - Panjabi & Chinese recepies for women. One of the trained women strated Panjabi & Chinese menu in her hotel after this course. And women were so happy & satisfied with this course, they contacted us to tell how this course helped them in their family & personal life.

This is the internet &

technology era. We have arranged

Beneficiary Feedback

'Basics of social networking' course in collaboration with NIIT. Our staff, volunteers and office bearers along with other women from Dighi participated. After the completion of this course all are using internet and other Basics of Social Networking confidently & independently.

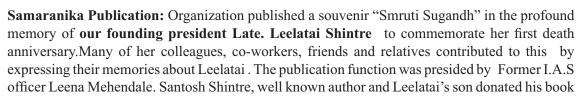
Social Service Award and Smarnika Publication

Since many years, the honour award Saraswati Samajsewa Puraskaar & Gourava Patra is constituted by the organization which is given to a woman of repute in the field of social work. This year, it was given to Mrs. Pooja Bodke for her work for women in agriculture. She trained lakhs of women. She not only trained women in professional agriculture but also trained them in marketing, Vehicle driving, handling app etc. Former I.A.S officer Leena Mehendale felicitated her.

Mrs. Vidula Shende, a yoga teacher, was given Gaurav Patra (Certificate of admiration) at the hands of Prof. Arvind Shaligram, Registrar, Savitribai Phule Pune University.

Every year, the organization gives the best worker award. This year Laxmi Aadhlage was selected for this award. She is a karate champion and imparts training to many children in Selfdefence - Karate. She also keeps organizations campus clean. Her good rapport with homoeopathic patients helps a lot.

'Lekhan Mitra' which was due for publication.

Volunteer Training

To improve the work efficiency of the employees and volunteers, to help them acquire new technology, variety of trainings are imparted. This year, training on 'Use of Tablet PC as study material' was organized by institution. Rajesh Wagle, Abhijit Raut, Sandhya Palav & Surekha Parande helped in training. All the participants are using this training in Aabhyasika.

Ladies Hostel

Safe and clean surroundings and reasonable rates are the main requirements for women and students. To fulfil this need, the institution has built spacious 3 storied hostel in Dighi. Clean environment, airy rooms, internet facilities, provision for short stay are the features of this hostel. For the last few years, visually challenged girls are also staying here at subsidised rates.

Shabda Sanskaar

To help the hearing disabled children speak in a correct manner, the speech correction centre 'Shabda Sanskaar 'is functional for last 6 years. The centre is following the theme of 'one teacher per student'. The institution has appointed expert and experienced teachers. Guidance is done by using various educational material, breath control exercises and games. Those who have difficulty in speaking for various other reasons are also helped and given guidance to speak. Organization trained many children under this project and they are leading their life with confidence. Manali comes from a family where all member are hearing challenged after continuous efforts for five years at our center progress is commendable.

We also arranged these sessions in Gurukrupa- School for Special children. Here also we have achieved good results.

Various competitions were organized for the special children studying under "Sarva Samaveshit Shikshan Yojana". Dr. Supriya Kale, Principal of Pandurang Shyamrao Mulgaonkar Special B.Ed. college was chief guest. Prize distribution was done by her. All participants received certificates.

Study tours

Study tour at Gramodyan, Pashan was organized for Adolescent & Aabhyasika Students where the students were introduced to village culture. Adolescents students were also taken to Aabhinav Farmer's club they were introduced to modern farming techniques so as to make agriculture a profitable enterprise. Students visited Police Station in order to know about the working. They enthusiastically interacted with the police staff.

Educational and Cultural Programs

Various Educational & Cultural Programs are organized every year. This year began with tree plantation activity in Dighi Campus. Students, teachers & staff celebrated The National days, Guru Pournima & teachers' days. Mehendi Compeition was arranged. Students were trained for Rakhi making & many of them earned some money by selling their own products. A short play was written and directed by students themselves which was appreciated by all. Haldi-Kumkum program was celebrated with usual rigour. This year officers of Bhagini Nivedita Bank guided the ladies on account opening.

	Visitor's Remark				
)ate	Name & Address	Remarks			
	भागों करबीकर समार्च 209L	अन्न बिद्या येथे कार्यक्रमासाठी आहे			
	20 / marie 2000.	होते. न्यांगले कार्यव्रम निहार्थांनी सार्र केले. निषयांची निन्द क्षान होता नानिन्य			
		वारते. आपकी सोरण ओह या अनुस्रीन			
7		अम्मेने सर्वीचा वावर होता है छान . रार्व्यची प्रगती होछ है खुभेन्हा !			

Mature Parenthood (Sujan Palakatva) Competition

This year institution organized a novel competition for Parents of Aabhyasika & Adolescent students. The objective was to help parents acquiring constructive parenting techniques. It continued for seven- eight months and we arranged many activities for parents like lectures, presentations, games, interviews etc. The participants were given a questionnaire about parenthood which they filled enthusiastically. Three best parents were felicitated by cash awards; they were also given chance to visit Abhinav Farmers Club at Hinjewadi with staff & volunteers.

Scholarship Distribution & Career counselling

Due to various financial & family problems girls & women get fewer opportunities to pursue higher education even though they deserve it. To tide over this situation, the organization has started awarding scholarships to the needy & worthy girls.

A thorough formal procedure is adopted while selecting the right candidates. We thankfully acknowledge the generous financial support from various donors within India & abroad through GIVE & GIVE US foundation. Additionally, the organization supports these girls by way of arranging special workshops on career counselling & employability skills. Veteran Counsellor Dr.Bhushan Kelkar & his colleague Madhura kelkar guided the participants of this workshop.

It is arranged every year in order to promote good communication skills for school & college students. This helps to motivate the thinking process & to get knowledge about current affairs. The competition for school students was arranged in Dighi & for college students it was arranged in Pune. Winners were given prizes at the hands of famous Writer of Sarita Wakalkar.

Rasamayi Vaachan Mandal

This activity aims at sharing new thoughts and spreading the habit of reading good literature. On the first Wednesday of every month, the members gather to discuss books and do many activities pertaining to literature. This year Sarita Wakalkar shared her experiences about her life and her book 'JackPot'.

Commendable work by Institution Volunteers

- 1) BNP Received National Honour Award 2017 in Memory of Scientist Dr. Padma Bhushan Asima Chattterjee. President Dr. Sulabha Deuskar andscience teacher Sunita Vaidya accepted it on Behalf of Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune at Deoghar, Zharkhand.
- 2) President Dr Sulabha Deuskar was felicitated by Bappu Trust for her dedicated work in the field of education and social service.
- 3) President Dr Sulabha Deuskar was honoured by Muktangan Vidnyan Shodhika (Exploratory) for her work for last 25 years as founder member of this institution.
- 4) Book named 'Sinhacha Bangla' (Bungalow of Lion) written by Former President & committee member Pratima Joshi, has been selected as a part of the reading project of Government of Maharashtra. It is being distributed in 75 blocks in all over Maharashtra schools.
- 5) Treasurer Madhuvanti Kelkar is heading Smart City Initiative projects in her company.
- 6) Neha Apte, Our Science Teacher secured first prize at IISER for her Presentation on the research paper "Sources of energy- Evaluation by Picture Reading". Kishori Belsare was the co-author of this paper. This was Second State Level Science and Math Teachers' Congress held in the Indian Institute of Science Education and Research, Pune (IISER) on 9 &10 December 2017 where 75 candidates participated. She has also got a chance for an internship in IISER for one & half month. Our science teachers Bharati Khurekar & Surekha Desai also presented their papers at the conference.
- 7) Office staff Kavita Maske completed her 'Counselling' course successfully from Yashwantrao Chavan Maharashtra Mukta Vidyapith, Nasik.
- Staff, Office bearers, managing committee members & volunteers successfully completed the training on 'Basics of Social Networking.'

****

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे

The goal attainment of the institution depends upon the success of various multifaceted activities organized by the Institution. The active support from our well-wishers, donors, volunteers and experts from various fields is our strength. Our courteous appeal to you all is for your active participation in continuing the work and developing the scope of work of the institution.

Your valuable time, ideas and suggestions are more than welcome.

Donors get tax concession under Income tax section 80 G.

Under FCRA 2010 the institute and is permitted to receive donation in foreign currency.

Please draw your cheque in the name of **Bhagini Nivedita Pritishthan Pune.** Warm regards.

Vandana Kelkar Secretary

Sulabha Deuskar President

Visitor's Remark				
Date	Name & Address	e.3.200 Remarks		
	स्वरदा ज्योकी, पुंचे वात्राव 11205	आज कहिला विलालिक्नि अस्टान्या		
		नार्यक्रमाला में उपस्थित होन - सवेन कार्यक्रम कान प्रमानरण , सन्द्रमा, भारक		
		चाइवर अवा विषयांवर सुंदर कार्येक्ष आह		
	1992	नंत्रिक्या कामास श्रीच्छा		

	अभ्यागतांच्या प्रतिक्रिया			
Date	Name & Address	Remarks		
4 111201	मनीपा अप्टर्पेत्र ट्रिभेपाती अपार्टमें है, युनागेरेउ नेस्ट्रेन त्यारम्यती, नबस्यत्यादी पत्रवे नगर, पुरो ४ १९०५ ट	भाभीती भिनेदिता प्रातिष्ठान था श्रंस्थेतील भाइत हा दुसरा अनुसव उसाहे उसानि ट्यांन्ये काम यांसाडी स्ति		
	9823179954	SOUL FOR		

Gokhale & Gokhale Chartered Accountants

501, Heramb Apts., Shaniwar Peth, Pune - 411 030. Ph. No. 24450297.

REPORT OF THE AUDITORS

"We have audited the attached balance sheet of **BHAGINI NIVEDITA PRATISHTHAN,PUNE** as at 31st March 2018, and the Income & Expenditure Account for the year ended on that date annexed thereto. These financial statements are the responsibility of the management of the trust. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit."

"We conducted our audit in accordance with auditing standards generally accepted in India. Those Standards require that we plan and perform the audit, obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall financial statement presentation. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion."

Subject to the above we report that:

- I) We have obtained all the information and explanations to the best of our knowledge and belief, wherever necessary for the purpose of audit.
- II) In our opinion and to the best of our information and explanation given to us:
  - A) The Balance sheet and Income & Expenditure Account are in agreement with the books of account and the said account gives a true and fair view of the state affairs of the Trust as on 31st March 2018.
  - B) The accounts subject to and read with the information & notes thereon give the true and fair view of the financial transactions of the Trust.

III) In our opinion the Trust has kept proper books of account.

For Gokhale & Gokhale Chartered Accountants

Place: Pune

Date: 25/07/2018 S.M.GOKHALE FR No.111953W (Partner)

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

7 Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. Ph.: 24459734 Reg. No. 1313

Notes on accounts for the year ended March 31, 2018

1. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES.

Fixed Assets and Depreciation

Fixed assets are stated as cost less accumulated depreciation. Depreciation on fixed Assets is provided on Written down Method, at rates specified under Income Tax Rules.

Income

It is policy of the Trust to take into account income by way of grants, donation, Interest and other receipts as and when it is actually received.

Investment

Investments are stated at cost.

2. Remuneration to directors-NIL except to Co-opted members as under,

Head of the organization (including honorarium):

Remuneration to co-opted member (Kavita Maske):

Remuneration paid to other Board Members:

Consultancy Fees to Consultant:

Highest paid Full Time Regular Staff: 2017-18

Lowest paid Full Time Regular Staff:

Rs.Nil

Rs.Nil

Rs.143700/
Rs.28,855/-

Total cost of international travel to Members, staff etc.:
Total Cost of National Travel to Board Members:
Total Cost of Local Conveyance to Board Members:
Total Cost of National Travel to Staff:
Total Cost of Local Conveyance to Staff etc:

Rs.17000/Rs.17000/Rs.10914/-

3. Details of Salaries paid

Slab of gross monthly salary (in Rs.)			
plus benefit paid to staff	Male Staff	Female Staff	Total Staff
< 5000		08	08
5001-10000		06	06
10001-25000		03	03
25001 – 50000			
>50000			

For Gokhale & Gokhlae

For Bhagini Nivedita Pratishthan Pune

Chartered Accountants

CAS. M. Gokhale Sulabha Deuskar Vandana Kelkar (Partner) President Secretary

M. No. 041010

Pune, Date: 25/07/2018

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

7 Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. Ph.: 24459734

ABRIDGED BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH 2018.

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Assets				
Fixed Assets	4423297.76	39.60	4789804.51	41.98
Investment	5788515.00	51.82	5877751.90	51.52
Deposits and Advances	177499.00	1.59	136847.00	1.20
Current Assets	781957.01	7.00	604803.73	5.30
Total	11171268.77	100.00	11409207.14	100.00
Liabilities				
Corpus / Endowment Fund	1854840.05	16.60	1754840.05	15.38
Earmarked Funds	7281675.00	65.18	76,63,254.00	67.17
Loans / Borrowings	-	-	-	-
Current liabilities and Provisions	186380.00	1.67	168824.00	1.48
Income & Expenditure A/c. Balance	1848373.72	16.55	1822289.09	15.97
Total	11171268.77	100.00	11409207.14	100.00

ABRIDGED INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH 2018.

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Income				
Self generated Income	542892.00	13.71	367027.99	8.35
Indian Source	3385450.41	85.50	3930890.15	89.43
International Source	31141.31	0.79	97767.23	2.22
Total (A)	3959483.72	100.00	4395685.37	100.00
Expenditure				
Programme	3409076.00	86.67	3424942.00	78.39
Management	459717.09	11.69	694418.18	15.89
Others (Transfer to Specific Fund)	64606.00	1.64	2,50,000.00	5.72
Total (B)	3933399.09	100.00	4369360.18	100.00
Surplus / (Deficit) (A-B)	26084.63		26325.19	
	3959483.72		4395685.37	

Bhagini Nivedita Pratishthan, Pune

7 Bhoopati Complex, 985 Sadashiv Peth, Pune 411 030. Ph.: 24459734

ABREGED RECEIPT AND PAYMENT ACCOUNT FOR THE YEAR END 31ST MARCH 2018

Particulars	Current Financial Year		Previous Financial Year	
	Amount	%	Amount	%
Receipts				
Opening Balance of Cash & Bank	604803.73	7.52	1011547.69	10.56
Self generated Income	1057504.77	13.15	696524.60	7.27
Indian Source	2681958.95	33.34	3543604.77	37.00
Fixed Deposit Matured	3548751.90	44.12	3731325.75	38.96
Others	150923.00	1.88	595188.00	6.21
Total(A)	8043942.35	100.00	9578190.81	100.00
Total (A)	0043942.33	100.00	93/0190.01	100.00
Payments				
Programme	3409076.00	42.38	3424942.00	35.76
Management	182827.34	2.27	387915.18	4.05
Fixed Deposit Renewed	3459515.00	43.01	4282037.90	44.71
Fixed Assets Additions	66608.00	0.83	769149.00	8.03
Others	73519.00	0.91	109343.00	1.14
Closing Balance Of Cash & Bank	852397.01	10.60	604803.73	6.31
Total(B)	8043942.35	100.00	9578190.81	100.00

For Gokhale & Gokhlae

Chartered Accountants

For Bhagini Nivedita Pratishthan Pune

CAS. M. Gokhale (Partner) M. No. 041010

Pune, Date: 25/07/2018

Sulabha Deuskar Vano President

Vandana Kelkar Secretary

Donation from Organisations

H.T. Parekh Foundation Rama Purushottam Foundation

* Give India * Give USA

* Persistent Foundation *Association of Friends of Germany

* Ushatai Sathe Vivah Mandal * Vimal Chintamani Paranjpe Trust

Donation in foreign Currency

Swati Patwardhan * Vikrant Chitale

List of Donors who have donated Rs.1,00,000 and above

Vidya Dixit Adv. Arvind Datar

List of Donors who have donated more than Rs.10,000

* Arunkumar Pandit Sriniyasan Sridhar

* N.V. Ratnalikar * Ajay Deuskar

* Avinash Kelkar * Vasundhara Kelkar

* Rajashree Damale Deep Kothari

Pallavi Kelkar Madan Khurjekar

Nalini Nirgudkar * Sulabha Deuskar

Kumud Dike * Pratima Joshi

Dr. V.G. Jogalekar Lalita Marathe

Anita Biniwale Sushama Lele

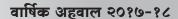
Saleel Karkhanis Madhuvanti Kelkar

Shreeram Gokhale * Hemlata Sohoni

Sandhya Palav Soniya Kulkarni

Vani Sangam Vandana Kelkar

Kishori Belsare

*****

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान, पुणे

List of Donors who have donated Rs.5,001 to Rs.10,000

Col. B.N. Godbole

Ranjana Deol

Anand Palande

Vijay Vasant Ranade

Vinayak Mulye

* Surendra Kelkar

Sunanda Hulyalkar

* Sanjay Deuskar

B.R. Gadgil

* Neelima Karkhanis

Shantabai Pitale

Rangnath Kulkarni

* Janardan Limaye

Alaka Utpat

* Sharada Shintre

List of Donors who have donated Rs.1,000 to Rs.5,000

* Dr. T.K. Parchure

Arun R. Godbole

* Dr. Prakash Govitrikar

* Pushpa Agarkar

Vimal Soman

* Surendra Bhave

Sandhya Kale

Shalini Butte Patil

* Ravindra Joshi

Dr Vrinda Karve

Shubhangi Pawar

* Sunita Pishavikar

Geeta Joshi

Mr. Gopalkrishnan

Sulochana Khamkar

Jayashree Gadgil

Prafulla Garge

Judy Rodrigues

Snehal Kale

* Preeti Sowani

Rajesh Wagale

Ashok Govind Athavale

Kumud Khare

Anand Brahme

*: Regular Donors

We are thankful to ALL donors and EVERY donation is equally valuable to us.

भगिनी निवेदिता प्रतिष्ठान पुणे - उपक्रम २०१७-२०१८

अभ्यासिकेतील दिवाळी उपक्रम

अभ्यासिकेतील विद्यार्थ्यांकडून वृक्षारोपण

आरोग्य शिबीर

मेंदी स्पर्धा

किशोरवयीन विद्यार्थ्यांसाठी उपक्रम

समुपदेशन

संगणक वर्ग

कराटे प्रशिक्षण व स्पर्धा संस्थेतर्फे होतकरू विद्यार्थिनींना शिष्यवृत्ती

आयसर संस्थेतर्फे किशोरीताई बेलसरे व नेहा आपटे यांच्या शोधनिबंधाला प्रथम पारीतोषिक मिळाल्याबद्दल त्यांचा खिलारे शाळेकडून सत्कार

विज्ञान प्रदर्शन

विज्ञान प्रकल्प

संस्थेतर्फे आयोजित सुजाण पालकत्व स्पर्धेत मार्गदर्शन करताना विद्याताई टिळक

महिला कौशल्य विकसन - पाककला प्रशिक्षण

Bhagini Nivedita Pratishthan Pun	е	Bhagini Nivedita Pratishthan Pune			
Ongoing Projects					
Project	No. of Beneficiarie				
 Abhyasika - Study centre for 1st to 7th std. students to enhance knowledge skills required to improve scholastic performance. 	357	2712			
 Science Centre - To provide opportunity to students to perform experiments in their school science syllabus and get first hand experience. 	2900	13961			
Robotics Workshop		401			
 Adolescent Project - To help and guide the children in adolescent age to cope up with physical and mental changes and overall personality development. 	375	2277			
 Computer Training - To conduct Govt. recognised certificate courses like DTP, IT, Tally (self designed courses for different groups like housewives, teachers etc.) in well equipped computer laboratory. 	40	2046			
 Skill Development - To conduct vocational training courses to enrich women's life with professional skills with the help of modern technology like computerised machine embroidery, PCB assembly and other short courses of Art and Craft. 	26	618			
 Health related activities - To provide free Homeopathic and Barakshar treatment at dispensaries at Dighi and Pune. Health check up camps. 	568 88	3570 1006			
 Speech Correction Centre - To provide training to improve speech and pronunciations by trained and experienced speech trainers. To provide counseling to parents. To arrange vacation camps. To conduct competitions. 	23	367			
Scholarships	30	189			
Karate Training Class	110	297			
Hostel for working women and girl students	21	431			
Cultural Programs - 'Rasamayee' Book club. Various literary and cultural events for all.	60 to 70 members every year				
Elocution Competition					
Award Instituted - Saraswati Samajseva Puraskar					
www.niveditapune.org.in					